

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีย่างยั่งยืน
Factors Affect the Sustainable of Tha Nam Nonthaburi
Community Development

พรรณวิภา ศุภธนพัฒน์¹ ฉัตรชัย เทียมลอม² ชัยณรงค์ ณ ลำพูน³ และสุรินทร์ โซนี่⁴
Panwipa Supatanapat, Chatchai Thienglom, Chainarong Na Lamphun and Surin
Sony

Received: December, 9 2023 Revised: March, 9 2024 Accepted: April, 9 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีย่างยั่งยืน 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีย่างยั่งยืน และ 3) แนวทางการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีย่างยั่งยืน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดทำน่านนทบุรี จำนวน 385 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.834 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ

ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีย่างยั่งยืน พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.676$, S.D. = 0.505) และมีการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีย่างยั่งยืน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.790$, S.D. = 0.534) และพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการเรียนรู้ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และด้านการพึ่งตนเอง สามารถ

---

¹สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher, Email: arada_amychan@hotmail.com

²สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher, Email: chatchai3914@outlook.com

³สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher, Email: chainarong@index.co.th

⁴ สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher, Email: surin_sony@hotmail.com

ร่วมกันพยากรณ์การพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีอย่างยั่งยืน ได้ร้อยละ 40.80 ($R^2 = 0.408$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับแนวทางการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีอย่างยั่งยืนคือ ภาครัฐควรกำหนดแนวทางในการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีให้มีระเบียบแบบแผนที่ชัดเจน และภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้นำชุมชนให้เข้าใจถึงขั้นตอนการพัฒนาชุมชนอย่างถูกต้อง รวมถึงหน่วยงานรัฐควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนโดยการสื่อสารที่ดีกับชุมชนให้มากขึ้นและเปิดโอกาสประชาชนให้แสดงความคิดเห็นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลความต้องการของชุมชนเพื่อให้การพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการได้แท้จริง

คำสำคัญ: การพัฒนา ชุมชน ความยั่งยืน

Abstract

This article aims to study 1) The level of factor affects the sustainable of Tha Nam Nonthaburi community development. 2) An analyze factor affects the sustainable of Tha Nam Nonthaburi community development. The data collected by questionnaires, testing with 385 persons who people live at Tha Nam Nonthaburi community. The research sampling was connivance sampling. The reliability value was 0.834 of the questionnaires. The statistical analyzed data were percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis.

Results of the research showed that 1) the factor affects the sustainable of Tha Nam Nonthaburi community development was at a highest level ($\bar{X} = 3.676$, S.D. = 0.505) and the sustainable of Tha Nam Nonthaburi community development was at a high level ($\bar{X} = 3.790$, S.D. = 0.534). And found that the factor affects the sustainable of Tha Nam Nonthaburi community development consists of human resource development, participation, learning, management and self-reliance factors did predict the sustainable development of Tha Nam Nonthaburi community with 40.80 percentages ($R^2 = 0.408$) with significant at 0.05 level. As for the sustainable of Tha Nam Nonthaburi community development guidelines; The government should establish guidelines to Tha Nam Nonthaburi community

development clearly formality and the government should importance to develop community leaders to correct understanding the stages of community development. The government agencies should establish good relationship to people by a good communication to community and providing opportunity to people for shared opinions and exchange information about Tha Nam Nonthaburi community development needs for respond truly needs of people.

Keywords: Development, community, sustainable

บทนำ

ประเทศไทยมีการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยคำนึงถึง ความเหมาะสมของแต่ละยุคแต่ละสมัยเพื่อพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน ปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ซึ่งได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศในสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากเข้มแข็งให้สามารถเติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคง ท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นรอบด้านและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม, 2560)

ตามที่จังหวัดนนทบุรีมีแผนยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างโอกาส และสร้างอาชีพ ซึ่งตอบสนองความต้องการของประชาชนในจังหวัด โดยเลือกดำเนินการจากศักยภาพของจังหวัด ซึ่งได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบองค์รวมที่ครอบคลุมทุกมิติทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการแก้ไขปัญหาตามแผนชุมชนและเป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชุมชน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทุกพื้นที่ให้มีความสะดวกสบาย และปลอดภัย ชุมชนตลาดทำนายนนนทบุรีมีความน่าสนใจ เนื่องจากเป็นชุมชนเก่าแก่กว่า 100 ปี ซึ่งเคยเป็นแหล่งชุมชนที่รุ่งเรืองในอดีตเป็นศูนย์รวมย่านการค้าโรงแรมขนาดใหญ่ ปัจจุบันยังคงสภาพสถาปัตยกรรมโบราณอยู่หลายจุดเหมาะสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสถาปัตยกรรม และประวัติศาสตร์วิถีชีวิตท้องถิ่น (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนนทบุรี, 2563) อย่างไรก็ตาม จากการที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สำรวจชุมชนตลาดทำนายนนนทบุรีพบว่า พื้นที่บริเวณหอนาฬิกาทำนายนน

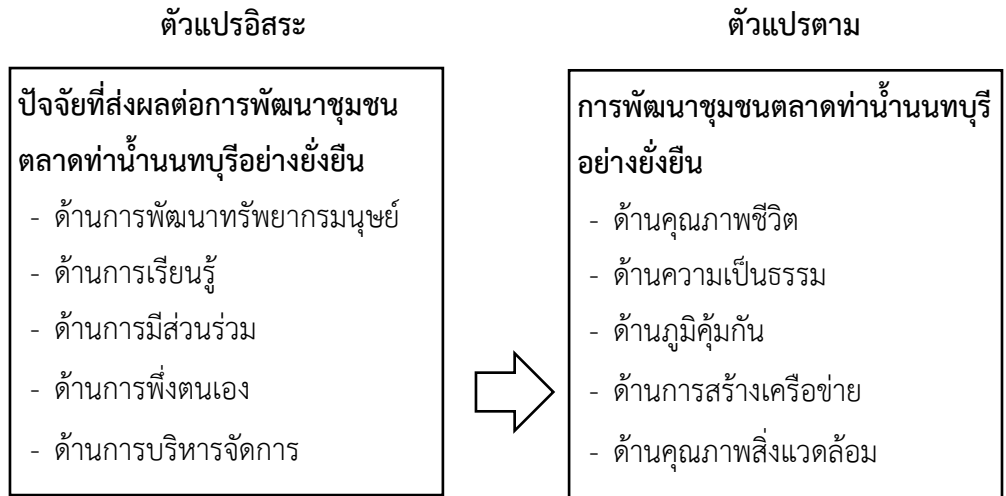
และตลาดสดเทศบาลนครนนทบุรีค่อนข้างเสื่อมโทรมเมื่อไม่มีกิจกรรมพื้นที่บริเวณดังกล่าว ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องช่วยดูแลรักษาความสะอาด ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวสามารถพัฒนาให้สวยงามและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้ และสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของคนสมัยก่อนได้ แต่เนื่องจากเศรษฐกิจที่ซบเซาทำให้นักท่องเที่ยวหรือประชาชนที่อยู่ในบริเวณโดยรอบมีการจับจ่ายซื้อของน้อยลง ทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีนักท่องเที่ยวน้อยลงและมีสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ในจังหวัดที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากกว่าพื้นที่บริเวณชุมชนตลาดทำนํานนทบุรี

ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาของชุมชนที่ยั่งยืน จึงมีความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนตลาดทำนํานนทบุรีอย่างยั่งยืน โดยหวังว่าผลการศึกษาจะเป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนให้มีความยั่งยืนจากผู้ที่มิบทบาทในการขับเคลื่อนชุมชนคือประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นนโยบายเพื่อพัฒนาชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนตลาดทำนํานนทบุรีอย่างยั่งยืน
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนตลาดทำนํานนทบุรีอย่างยั่งยืน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาชุมชนตลาดทำนํานนทบุรีอย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดทำน่านนทบุรี ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดทำน่านนทบุรี แต่ด้วยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงใช้วิธีการคำนวณโดยใช้สูตร W.G. Cochran (1953) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ที่ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ คำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องเก็บข้อมูลคือ 385 คน จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีอย่างยั่งยืน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น และข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดนทบุรี รวมถึงเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยนี้ใช้พื้นที่ในการดำเนินการวิจัยเป็นการศึกษาเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดทำน่านนทบุรี

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยนี้เริ่มทำการศึกษาในช่วงเดือนกันยายน ถึง เดือนตุลาคม 2566

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยในครั้งนี้คือ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ และโครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการศึกษา รวมทั้งสร้างข้อคำถามตามนิยามเชิงปฏิบัติการ

3.2 สร้างแบบสอบถามโดยนำข้อคำถามที่ได้พัฒนาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งนำฉบับร่างแบบสอบถามทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยทดลอง (Try out) กับตัวอย่างจำนวน 30 ตัวอย่าง ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.66-1.00 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.834

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดทำน่านนทบุรี จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และทำการคัดเลือกกรองรหัส และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inference statistics) ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ (Multiple Regression Analysis) และกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดทำน่านนทบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 61.04 มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 36.88 มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 32.99 และส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 31.69 ตามลำดับ ซึ่งสรุปผลศึกษาได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรี อย่างยั่งยืน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.676$, S.D. = 0.505) โดยพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดทำน่านนทบุรี ให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X} = 4.005$, S.D. = 0.845) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.787$, S.D. = 0.771) และน้อยที่สุดคือ ด้านการพึ่งตนเอง ($\bar{X} = 3.400$, S.D. = 0.974) ตามลำดับ

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีอย่างยั่งยืน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.790$, S.D. = 0.534) โดยพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดทำน่านนทบุรี ให้ความสำคัญมากที่สุดคือ มีด้านความเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.018$, S.D. = 0.748) รองลงมาคือ ด้านภูมิคุ้มกัน ($\bar{X} = 3.808$, S.D. = 0.904) และน้อยที่สุดคือ ด้านการสร้างเครือข่าย ($\bar{X} = 3.634$, S.D. = 0.770) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรี อย่างยั่งยืน พบว่า มีตัวแปร 5 ตัว คือ ปัจจัยด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีอิทธิพลต่อมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านการเรียนรู้ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยด้านการพึ่งตนเอง ตามลำดับ สามารถร่วมกันพยากรณ์การพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีอย่างยั่งยืน ได้ร้อยละ 40.80 ($R^2 = 0.408$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนฯ = $1.263 + 0.177(\text{ปัจจัยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์})^* + 0.131(\text{ปัจจัยการเรียนรู้})^* + 0.139(\text{ปัจจัยการมีส่วนร่วม})^* + 0.105(\text{ปัจจัยการพึ่งตนเอง})^* + 0.130(\text{ปัจจัยการบริหารจัดการ})^*$

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนา
ชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีย่างยั่งยืน โดยรวม

ตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์)	b	Beta	t-value	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	1.263		7.839	0.000
1. ปัจจัยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	0.177	0.280	6.650	0.000*
2. ปัจจัยการเรียนรู้	0.131	0.190	4.406	0.000*
3. ปัจจัยการมีส่วนร่วม	0.139	0.209	4.820	0.000*
4. ปัจจัยการพึ่งตนเอง	0.105	0.191	4.263	0.000*
5. ปัจจัยการบริหารจัดการ	0.130	0.187	4.154	0.000*
R = 0.639, R ² = 0.408, R ² _{adj.} = 0.400, F = 52.185, p-value = 0.000* และ Durbin-Watson = 1.364				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีย่างยั่งยืน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.676, S.D. = 0.505) เนื่องจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดทำน่านนทบุรี ให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน เพราะทราบดีว่าการพัฒนาชุมชนทั้งในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านการเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการพึ่งตนเอง และด้านการบริหารจัดการ จะทำให้การดำเนินชีวิตมีความมั่นคง ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองโดยพึ่งพารัฐเท่าที่จำเป็นได้ และสามารถอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างยั่งยืน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ จักรธร พลคชา (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน โดยรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ

ส่วนการพัฒนาชุมชนตลาดทำนํานนทบุรียังยืน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.790$, S.D. = 0.534) เป็นเพราะว่า เนื่องจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดทำนํานนทบุรี มองว่า การพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพที่ไม่น่าพอใจไปสู่สภาพที่น่าพอใจให้ดีขึ้น เจริญรุ่งเรืองขึ้นในทุก ๆ ด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้หรือช่วยเหลือตนเองได้ในการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา รวมถึงสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองและส่วนรวมได้ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ พระนัสทิวส์ จันทสาคร/ภูซุม (2560) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกะทิง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ระดับการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกะทิง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม อยู่ในระดับมาก

2. ผลวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนตลาดทำนํานนทบุรียังยืน พบว่า ปัจจัยด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปัจจัยด้านการเรียนรู้ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านการพึ่งตนเอง และปัจจัยด้านการบริหารจัดการ มีผลต่อการพัฒนาชุมชนตลาดทำนํานนทบุรีอย่างยั่งยืน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดทำนํานนทบุรี เห็นว่า การให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนทั้ง 5 ปัจจัย ถือได้ว่าเป็นความสำคัญอย่างยิ่งต่อการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกันพัฒนาชุมชนของตนเพื่อปรับปรุง เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกว่าสภาพที่เป็นอยู่เดิมหรือคงไว้สิ่งเก่าที่ดีอยู่แล้ว รวมถึงพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนให้มีความเป็นปึกแผ่นและร่วมกันดำเนินงานไปในแนวทางที่ชุมชนต้องการโดยอาศัยการรวมกำลังของประชาชนในชุมชนร่วมมือกันดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้การพัฒนาชุมชนตลาดทำนํานนทบุรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ พระนัสทิวส์ จันทสาคร/ภูซุม (2560) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกะทิง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัจจัยการพึ่งตนเอง ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านการเรียนรู้ และปัจจัยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ จักรธร พลคชา (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอสกลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนมีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอสกลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. แนวทางการพัฒนาชุมชนตลาดทำนํ้านนทบุรีอย่างยั่งยืน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ข้อมูลจากผลการศึกษาเชิงปริมาณที่ศึกษาถึงการพัฒนาชุมชนตลาดทำนํ้านนทบุรีอย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถเสนอแนวทางในการพัฒนาชุมชนตลาดทำนํ้านนทบุรีอย่างยั่งยืนดังนี้คือ ภาครัฐควรกำหนดแนวทางในการพัฒนาชุมชนตลาดทำนํ้านนทบุรีให้มีระเบียบแบบแผนที่ถูกต้อง มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเพื่อให้การพัฒนาชุมชนสามารถตอบสนองตรงความต้องการของชุมชน และภาครัฐควรส่งเสริมการประกอบอาชีพการงานที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากนี้ ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้นำชุมชนให้เข้าใจถึงขั้นตอนการพัฒนาชุมชนอย่างถูกต้อง รวมถึงหน่วยงานรัฐควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนเพื่อพัฒนาพื้นฐานชุมชนให้มีการอยู่ดีกินดี มีงานทำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยหน่วยงานรัฐต้องพัฒนาการติดต่อสื่อสารกับชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลความต้องการของชุมชนเพื่อให้การพัฒนาชุมชนตลาดทำนํ้านนทบุรีสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อามาล ภักดีธรรม นิมิวิไลทรัพย์ (2562) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาชุมชนบ้านแม่สะป๊อก ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่า แนวทางปรับปรุงพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนจะสามารถร่วมกันวางแผนการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และเป็นการสร้างความเข้มแข็งของวัฒนธรรม สามารถตอบสนองความต้องการของคนในชุมชน และเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีเพื่ออนุรักษ์วิถีการดำเนินชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม ให้คงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ญาณเดช คุ่มประยูร (2564) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนมีนบุรีอุปถัมภ์ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ในการพัฒนาชุมชนควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมเสนอแนวทางที่นำไปสู่การตัดสินใจและสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่า ข้อมูลที่ได้จากประชาชนจะถูกนำมาใช้ในการบริหารงานของภาครัฐเพื่อให้การพัฒนาชุมชนสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในชุมชนได้อย่างแท้จริง

องค์ความรู้ที่ได้รับ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาพบได้ว่า การที่ประชาชนให้ความสำคัญต่อปัจจัยการพัฒนาชุมชน ทั้ง 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปัจจัยด้านการเรียนรู้

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านการพึ่งตนเอง และปัจจัยด้านการบริหารจัดการ จะช่วยสร้างความร่วมมือในการพัฒนาที่จะทำให้เกิดพลังที่เข้มแข็ง ประชาชนสามารถพึ่งตนเองในการดำรงชีวิตประจำวัน มีความรู้เท่าทันภาวะสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสการเมืองและเศรษฐกิจ รวมทั้งการนำเอาองค์ความรู้ที่เป็นวิถีชีวิตของคนรุ่นก่อนมาสืบสานและถ่ายทอดไปยังเยาวชนรุ่นหลังเกี่ยวกับงานประเพณี วัฒนธรรมอันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนให้อยู่ดีมีสุข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานรัฐควรให้ความสำคัญการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานของชุมชนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนที่ดีขึ้น
2. หน่วยงานรัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชน มีปัจจัยพื้นฐานที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในชุมชนให้สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน
3. หน่วยงานรัฐควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนตลาดทำน่านนทบุรี มากยิ่งขึ้น เพื่อนำมาพัฒนาท้องถิ่นให้ตรงต่อความต้องการของประชาชนมากที่สุด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงปฏิบัติ

1. ควรกระตุ้นให้ประชาชนเสนอความคิดเห็นของตนเอง เนื่องจากการร่วมกันแสดงความคิดเห็นจะทำให้การพัฒนาชุมชนมีการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงต่อความต้องการของประชาชนมากที่สุด
2. ควรพัฒนาเพิ่มพูนความรู้แก่ผู้นำชุมชนเพื่อให้การบริหารจัดการชุมชนสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพและเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน
3. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนได้ใช้ศักยภาพของตนเองในการวางแผนและดำเนินการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในชุมชนให้มากที่สุด
4. ควรสนับสนุนให้ภาคธุรกิจเอกชนร่วมมือกันส่งเสริมโครงการพัฒนาชุมชนในการพึ่งตนเอง และพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาด้วยรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อเก็บข้อมูลและรายละเอียดเชิงลึกเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนตลาดทำน่านนทบุรีอย่างยั่งยืน เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน และสร้างองค์ความรู้ใหม่ of ชุมชนทำให้เกิดการพัฒนาชุมชนอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- จักรธร พลคชา. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ญาณเดช คุ่มประยูร. (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนมีนบุรีอุบลรัตน์ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13. สืบค้นออนไลน์เมื่อ 30 พฤศจิกายน 2566 จาก <https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=plan13>
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนนทบุรี. (2563). จังหวัดนนทบุรีเล็งเห็นตลาดชุมชนริมน้ำสืบสานวิถีชีวิตชุมชนสองฝั่งคลองให้ยั่งยืน. นนทบุรี: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- พระนัสสิวัต จันทศาสตร์/ภูม. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกาฬ จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อามาล รักศีธรรม ฉิมวิไลทรัพย์. (2562). การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาชุมชนบ้านแม่สะป๊อก ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่. งานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2562, 500-509.